

AAP-001-007213

Seat No. _____

M. S. W. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May – 2016

SWEC - 2004.2 : Family Social Work

(Old & New Common Paper)

Faculty Code : 001

Subject Code : 007213

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના જવાબ ઉત્તરવહીમાં જ લખવા.

૧ નિબંધાત્મક પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કોઈ પણ એક) ૧૦

(૧) લગ્નની વ્યાખ્યા આપી લગ્નસંસ્થામાં પરિવર્તન નિપજાવતાં પરિબળો સમજાવો.

અથવા

(૨) કુટુંબ એટલે શું ? કુટુંબમાં પરિવર્તન લાવતાં પરિબળો સમજાવો.

૨ મુદ્દાસર જવાબ આપો. (કોઈ પણ ચાર) ૨૦

(૧) બાળમજૂરીના કારણો સમજાવો.

(૨) વૃદ્ધ કલ્યાણ સમજાવો.

(૩) કુટુંબના કાર્યો સમજાવો.

(૪) બાળ કલ્યાણ ક્ષેત્રમાં સ્વૈચ્છિક સંસ્થાની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.

(૫) એકલ માતા-પિતાની સમસ્યા જણાવો.

૩ ટૂંકમાં જવાબ આપો. (કોઈ પણ પાંચ) ૧૦

(૧) કુટુંબ સલાહ કેન્દ્રના કાર્યો જણાવો.

(૨) અપંગતાની વ્યાખ્યા લખો.

(૩) ગ્રામીણ બાળકો માટેના કાર્યક્રમો સમજાવો.

- (૪) કુટુંબ નિયોજનની મુખ્ય પદ્ધતિઓ કઈ કઈ છે ?
- (૫) કુટુંબના પ્રકારો કયા છે ?
- (૬) બાળકો પર કાર્ય કરતી બે આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થાના નામ આપો.

૪ એક-બે વાક્યમાં જવાબ લખો. (કોઈ પણ દસ)

૧૦

- (૧) પરિવાર નિયોજન એટલે શું ?
- (૨) કુટુંબને કેવા પ્રકારનું જૂથ કહી શકાય ?
- (૩) આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે બાલદિન મનાવવાનો નિર્ણય ક્યારે લેવામાં આવ્યો ?
- (૪) સગપણ સંબંધ એટલે શું ?
- (૫) ઈલોમ એટલે શું ?
- (૬) ૧૯૫૫ના હિન્દુ લગ્નના કાયદાથી કયા પ્રકારના લગ્ન જ માન્ય ગણાય છે ?
- (૭) વિભક્ત કુટુંબના કઈ ભૂમિકા હોતી નથી ?
- (૮) 'તરવાડ'માં સૌથી વડીલ પુરુષ સભ્યને.....કહેવામાં આવે છે.
- (૯) બાળકોનું સામાજીકરણ કરતું મૂળભૂત એકમ કયું છે ?
- (૧૦) કેટલા વર્ષ પછીનો સમય વૃદ્ધાવસ્થા ગણવામાં છે ?
- (૧૧) માનવજીવન પર કઈ સંસ્થાની સૌથી પ્રબળ અસર હોય છે ?
- (૧૨) લગ્નનું સૌથી પ્રચલિત સ્વરૂપ કયું છે ?

૫ M.C.Q. :

૨૦

- (૧) કુટુંબ નિયોજન કાર્યક્રમનો સ્વીકાર ભારતે ક્યારે કર્યો ?
 - (A) ઈ.સ. ૧૯૫૧
 - (B) ઈ.સ. ૧૯૪૭
 - (C) ઈ.સ. ૧૯૭૮
 - (D) એક પણ નહિ
- (૨) પ્રતિલોમ લગ્ન કોની વચ્ચે થાય છે ?
 - (A) નિમ્ન વર્ગનો પુરુષ અને ઉચ્ચ વર્ગની સ્ત્રી સાથે
 - (B) નિમ્ન વર્ગની સ્ત્રી અને પુરુષ સાથે
 - (C) ઉચ્ચ વર્ગના પુરુષના નિમ્ન વર્ગની સ્ત્રી સાથે
 - (D) એક પણ નહિ

- (૩) ભારતમાં કયા ધર્મમાં બહુપત્નીત્વ પ્રથા સ્વીકાર્ય છે ?
- (A) ખ્રિસ્તી (B) જૈન
- (C) મુસ્લિમ (D) એક પણ નહિ
- (૪) રાષ્ટ્રીય બાળ કલ્યાણ પરિષદની સ્થાપના ક્યારે કરવામાં આવેલ ?
- (A) ઈ.સ.૧૯૫૨ (B) ઈ.સ.૧૯૪૭
- (C) ઈ.સ.૧૯૭૧ (D) એક પણ નહિ
- (૫) બાળ મજૂરો અંગેની રાષ્ટ્રીય નીતિ ક્યારે ઘડવામાં આવી ?
- (A) ઈ.સ.૧૯૮૦ (B) ઈ.સ.૧૯૭૫
- (C) ઈ.સ.૧૯૮૭ (D) એક પણ નહિ
- (૬) વિકલાંગ ધારો ક્યારે બહાર પાડવામાં આવ્યો ?
- (A) ઈ.સ.૧૯૮૫ (B) ઈ.સ.૧૯૫૮
- (C) ઈ.સ.૧૯૮૦ (D) એક પણ નહિ
- (૭) ભારતમાં લગ્નને કઈ બાબત તરીકે ઓળખવામાં આવે છે ?
- (A) કૌટુંબિક (B) સામાજિક
- (C) આર્થિક (D) એક પણ નહિ
- (૮) બાળકો માટેની હેલ્પલાઈન નંબર શું છે ?
- (A) ૧૦૦ (B) ૧૦૮૭
- (C) ૧૮૧ (D) ૧૦૮૮
- (૯) સંસ્કૃતિનું હસ્તાંતરણ કરવાની પ્રક્રિયાનો પ્રારંભ ક્યાંથી થાય છે ?
- (A) ધર્મ (B) જ્ઞાતિ
- (C) કુટુંબ (D) ઉપરના બધા જ
- (૧૦) સંકલિત બાળ વિકાસ યોજનામાં તાલુકા કક્ષાએ કોણ કામગીરી કરે છે ?
- (A) C.D.P.O. (B) C.P.D.O.
- (C) I.C.D.S. (D) I.D.C.S.
- (૧૧) કુટુંબમાં સમાજકાર્ય કેવા પ્રકારની પ્રક્રિયા છે ?
- (A) વ્યાવસાયિક (B) સમસ્યા ઉકેલ
- (C) (A) અને (B) બન્ને (D) એક પણ નહિ

(૧૨) સામાજિક સંરચનાનો મુખ્ય આધાર શું છે ?

- (A) સામાજિક સંબંધ (B) સામાજિક નિયંત્રણ
(C) સામાજિક વિઘટન (D) ઉપરના બધા જ

(૧૩) મનોદુર્બળ વ્યક્તિઓનો બુદ્ધિ આંક કેટલો હોય છે ?

- (A) ૭૦થી ઓછો (B) ૭૦થી વધુ
(C) ૮૦થી ઓછો (D) ૮૦થી વધુ

(૧૪) યુનેસ્કો (UNESCO)નું વડું મથક ક્યાં આવેલ છે ?

- (A) અમેરિકા (B) પેરીસ
(C) ઈંગ્લેન્ડ (D) જીનીવા

(૧૫) યુ.એન. દ્વારા આંતરરાષ્ટ્રીય વૃદ્ધ કલ્યાણકારી વર્ષ ક્યારે જાહેર કરવામાં આવેલ ?

- (A) ૧૯૮૬ (B) ૧૯૮૭
(C) ૧૯૮૮ (D) ૧૯૮૯

(૧૬) કયા પ્રકારના કુટુંબમાં સત્તા કુટુંબની વડીલ સ્ત્રી હસ્તક હોય છે ?

- (A) પિતૃસત્તાક કુટુંબ (B) માતૃસત્તાક કુટુંબ
(C) વિભક્ત કુટુંબ (D) સંયુક્ત કુટુંબ

(૧૭) નીચેનામાંથી કયું લક્ષણ કુટુંબનું સાર્વત્રિક લક્ષણ છે ?

- (A) જાતીય સંબંધ (B) સમાજમાન્ય લગ્નપ્રથા
(C) (A) અને (B) બન્ને (D) એક પણ નહિ

(૧૮) નીચેનામાંથી કયા સમાજમાં માતૃવંશી કુટુંબ વ્યવસ્થા જોવા મળે છે ?

- (A) ગારો (B) નાયર
(C) ખાસી (D) ઉપરોક્ત બધા જ

(૧૯) નીચેનામાંથી કુટુંબ કેવા પ્રકારનું જૂથ છે ?

- (A) જૈવિક (B) સામાજિક
(C) સાંસ્કૃતિક (D) ઉપરોક્ત બધા જ

(૨૦) કયા વિદ્વાનના મતે કુટુંબ માતૃવંશી કુટુંબ વ્યવસ્થામાંથી પિતૃવંશી કુટુંબ વ્યવસ્થા સ્વરૂપે વિકસ્યું છે ?

- (A) બિફોલ્ટ (B) વેસ્ટરમાર્ક
(C) મોર્ગન (D) ફેઝર

ENGLISH VERSION

Instruction : Write answer of all questions in main answer sheet.

1 Give the answer of essay type question : (any one) **10**

- (1) Give the definition of marriage. Explain the Fatal factors, the changes in the institution of marriage.

OR

- (2) What is a family ? Explain the factors cause changes in the family.

2 Give the answer to the point : (any four) **20**

- (1) Explain the causes of Child Labour.
- (2) Explain the Elderly welfare.
- (3) Explain the family function.
- (4) Specify the role of the Non Government Organization (NGO) of Child welfare.
- (5) What's the problem of single parents ?

3 Give the short answer : (any five) **10**

- (1) Give the family counselling center functions.
- (2) Write definition of disability.
- (3) Explain the programs for rural children.
- (4) How many main methods of family planning ?
- (5) What are the types of family ?
- (6) Give the name of two international organization working on children.

4 Write a one-two sentence answer : (any ten) **10**

- (1) What is Family Planning ?
- (2) What kind of group could be your family ?
- (3) When the decision was taken to children's day promotion internationally ?
- (4) What is relationship of Kinship ?

- (5) What is 'ILOMA' ?
- (6) Hindu Marriage Act of 1955, what kind of marriage is considered valid ?
- (7) What is role do not of nuclear family ?
- (8) In 'TARAVAD' eldest male member is called_____.
- (9) Which is the fundamental unit of socialization of children ?
- (10) How many years is considered for old age period ?
- (11) What are the organization's most dominant effect on human life ?
- (12) What is the most prevalent form of marriage ?

5 M.C.Q. :

20

- (1) When has accepted family planning programme in India ?
 (A) 1951 (B) 1947
 (C) 1978 (D) Not a single
- (2) Whom between PRATILOM marriage ?
 (A) Lower class male with high class female.
 (B) Among these classes, the bride and groom.
 (C) Lower-class female with high-class male
 (D) Not a single
- (3) What religion India polygamy is acceptable ?
 (A) Christians (B) Jain
 (C) Muslim (D) Not a single
- (4) When the National Child Welfare Council has been established ?
 (A) 1952 (B) 1947
 (C) 1971 (D) Not a single
- (5) When a formulated national policy on child labour ?
 (A) 1980 (B) 1975
 (C) 1987 (D) Not a single

- (6) When issued with Disabilities Act ?
(A) 1995 (B) 1958
(C) 1980 (D) Not a single
- (7) Which is referred as a matter of marriage in India ?
(A) Family (B) Socially
(C) Economic (D) Not a single
- (8) Children helpline number is
(A) 100 (B) 1087
(C) 181 (D) 1098
- (9) What is the process to transfer the culture started ?
(A) Religion (B) Caste
(C) Family (D) All of above
- (10) The angle of Taluka level Integrated Child Development scheme
(A) CDPO (B) CPDO
(C) ICDS (D) IDCS
- (11) What kind of family is in the process of social work ?
(A) Professional (B) Problem solving
(C) Both (A) and (B) (D) Not a single
- (12) Social Structure is the backbone -
(A) Social relationship (B) Social Control
(C) Social decompose (D) All of the above
- (13) How is intelligence quotient mentally retarded persons ?
(A) Less than 70 (B) More than 70
(C) Less than 80 (D) More than 90
- (14) Where is UNESCO's headquarters ?
(A) America (B) Paris
(C) England (D) Geneva
- (15) When elderly welfare in the U.N. by International declared ?
(A) 1996 (B) 1997
(C) 1998 (D) 1999

- (16) What kind of power is family owned by the family elder women ?
- (A) Power Parent Family
 - (B) Family Matriarch
 - (C) Nuclear Family
 - (D) Joint Family
- (17) Which characteristic feature of the family from the universal ?
- (A) Sexual relationship
 - (B) Social valid marriage practice
 - (C) Both (A) and (B)
 - (D) Not a single
- (18) What society can be seen from the following cognate family arrangement ?
- (A) GARO
 - (B) NAYAR
 - (C) KHASI
 - (D) All of the above
- (19) The following is a kind from the family group
- (A) Biological
 - (B) Socially
 - (C) Cultural
 - (D) All of the above
- (20) What is the scalar cognate family said the family is a system developed from parent descent family arrangement ?
- (A) Fault
 - (B) Mark Vester
 - (C) Morgan
 - (D) Phezar
-